

que l'arrel KEU/KU- 'embolcar, cobrir' va tenir un vast desplegament en l'indoeuropeu (cf. COSSI), i que una de les seves amplifacions més desenvolupades fou KUR-, en especial com a nom de pells i nocions anàlogues: això és comú a tot l'indoeuropeu occidental, grec, itàlic, cèltic, germànic i bàltic, amb variants lleus les unes, menys lleus les altres: entre aquelles gr. *κύτος, κυτίς*, 'pell, pela', pre-germ. *kūrī-* 'pell' (> ags. *hūd*, a-al. ant. *hūt* f.),⁸ pruss. ant. *keuto* 'pell', lit. *kūtys* 'bossa', lit. *kiaūtas* 'pel·lofa'; entre les més distants, ja amb variant en l'amplificació: gr. *σῦτος* 'pell, cuiro'), *ΚΥΗ-* > irl. mj. *codal* 'pell', *SKURO-* > lit. *skurà* 'pell', *SKYŪ-* > scr. *chaviṭh*, *-vī*, 'pell, pellissa', car la super-arrel KEU- és pan-indoeuropea (indoirani, etc.),⁹ veg. Pok., *IEW*, 952; Walde-H. I, 320; Ernout-M. i Walde-H., s. v. *cutis, scutus, obscurus*. I té encara representants de sentits més diferents, dintre del concepte general de 'cobrir', si bé amb la mateixa amplifació KUR/KUR- que ací ens interessa.¹⁰

Doncs bé, l'arrel KU- que ens interessa té també alguns representants en cèltic, encara que no tants ni de tipus tan semblant com els que assenyalava en grec, germànic i bàltic: ky. *cuw* 'testicle' (< KUTO-?) = a-al. ant. *hodo* 'testicle' (al. *hode*) < KUTO-N, pròpiament 'escrot, pells dels testicles', i amb una amplifació diferent, l'irl. mj. *codal* 'pell' corresponent no pas a KUR- sinó a KUDH-. Ens quedem, doncs, amb la possibilitat que el tipus KŪTĒ-NĀ/KŪTENNĀ fos cèltic. Però potser des de l'apriori indoeuropeu hi ha ja alguna raó més per creure que no ho fos, sinó pertanyent a una llengua de més a l'Est.

Per les raons següents: 1) les formes afins en bàltic són més i són més semblants, 2) l'àrea i arrels de la major part dels noms propis en *-enna, -inna*, és més aviat de les terres líguro-tirrenes que no pas cèltiques.¹¹ 3) Un mot tan fortament representat a Portugal, Catalunya, vessant Nord dels Pirineus, vessant Sud dels Alps i Itàlia, però absent de les terres cèltiques del centre d'Hispania, i més feblement representat en el domini francoprovençal que a la resta dels Alps, fa pensar més en el líguro o sorotàptic que en el cèltic. Notem, des del punt de vista hispànic, que en el tipus CORRUGUS, amb el port. *córrego* i cat. *còrrec*, es repeteix el cas d'un mot pre-romà comú al català i al portuguès, però absent del castellà, i que aquest és també un mot sorotàptic, no pas cèltic.

Una suggerència encara, pel que fa al sufix i doble accentuació, per més que sigui més incerta que les indagacions anteriors. Potser el duplicat sigui secundari: si el mot fou primer KŪTENNA, accentuat a la ū, en llatinitzar-lo es podia *desdoblar* quedant accentuat en la ū en unes bandes, però llavors era necessària simplificació de la *-NN-*, i d'altra banda conservació de la geminada però desplaçament de l'accent, que altrament el llatí hauria rebutjat: KŪTENA i KŪTĒNNA.

DERIV.: *Cotnar* [Lab. 1839]; *connar-se la terra* 'glear-se suficientment per poder-s'hi fer una rompuda' (*CostManc.* I, 118); estrictament és 'llevar la pell', figuradament 'escorxar, expoliar, privar abusivament de' («serveixen bé, però et *cotnaran*»). *Cotnada. Cot-*

nam. Cotnat. Cotner. Cotnós. Cotnut.

¹ Per a la hipòtesi d'un mossar. balear **cotena*, molt incerta, veg. a COTÓ nota sobre l'eiv. *descotonarse*. — ² Tanmateix com que *AlcM* només ho retroba en la versió de les *Històries Troianes*, de Guido delle Colonne, el fet d'aparèixer solament en obres original d'autors d'Itàlia, fa pensar si està influït pel fet que aquesta acc. és molt viva en italià ja d'antic (veg. Petrocchi *cotenna*). — ³ Azkue; Rohlf, *Infl. lat. en la l. vca.*, p. 14). — ⁴ Com ja donen a entendre Lespy-R. això s'ha d'interpretar com *kúdja* i no pas com *coudje*, com ho fa Palay (d'aquest ho trauria Rohlf, 1.ª ed. de *Le Gc.*, 117; però ja no en parla a la 2.ª ed., i segurament se'n devia adonar). — ⁵ No és inconcebible que en el Sud sigui un manlleu del cat. *cotna*, i suposant que en el S. XIII la *t* encara sonés com a *d* sense assimilació en català, ni hi hauria gran dificultat pel que fa a Sicília (on el canvi de *ó* en *ú* i el de *-d-* en *-t-* serien possibilitats i acceptats pel sentiment de les correspondències); però a Nàpols el manlleu fóra molt menys acceptable per moltes raons, i això sembla que ens ha de dur a descartar-ho en tots dos països del Mezzogiorno. Abans de cloure aquesta part: el reto-rom. de Bravuono *škudítca* 'fuet' segons una vindria del ll. CUTICA 'pell' (Lutta, p. 98), però correspon a una base fonètica *SCUTĪCCA que per a Rohlf seria variant del ll. SCUTICA (*ARom.* XIII, 207). Ara bé això té aire pre-romà, no pas llatí. — ⁶ No manquen casos en què els lexicògrafs han suposat erròniament una breu, sense escansions que la provin, com *parietinus*, i en què el romànic *pardina*, gc. *pardia*, prova que era *PARIETĪNA*. — ⁷ Dels sufixos cèltics en *-n-* tracta molt copiosament en el vol. II, 56-58 (§§ 399 i 398), i cf. els índexs detallats de II, 841, 772. En *-MN-* i *-MNI-* sí que hi ha molt, i Pedersen s'hi esplaia, II, 61. Tracta d'AR-*DUENNA* a I, 51, 533, i de *Ceuenna/Cebenna/Kéuevovov*, a I, 165, n. 1, i 177, però és a propòsit del tractament en la vocal de l'arrel *ARD-* (< *ǝDH-*) o de la lenició en la labial del radical dels dos noms i ni un mot sobre *-ENNA*, com si entengués que aquesta terminació ja no és del seu ram. — ⁸ Modernament > angl. *hide*, al. *haut*; fonèticament cf. al. *braut* < *brūvis*. — ⁹ Una altra amplifació divergent està representada en eslau, on és *KUNT-*, paleosl. *sŭkotati* 'calmar', rus *kutai* 'recobrir', i d'ací ucr. *kuča* 'cort de porcs', variant també bàltica, de la qual cita Pok. descendència en pruss. antic, i per tant bé podria ser que s'hi pugui afegir el pruss. *skewre* (Elbing, 685) o *skaura* (Grunau, 45) 'truja', li. *kiaüle*, id., letó *cūkas* 'porc'. — ¹⁰ Un d'aquests grups el forma un nom de la 'cabana' (pròpiament 'cobert'): a-al. ant. *butta*, al. *hütte* (< *KUTĪA-*?), lit. *kūtis*, letó *kūts* 'estable'. Hi ha un veïnat *La Cotna* un km. a l'O. d'Hostalric, del qual no es veu explicació semàntica clara a base del nom català de la pell o cotna (perquè és a la punta extrema del municipi de Buixalleu?), i alguna vegada m'he preguntat a base d'això si el nostre pre-romà KUTENA va tenir